

“Ne haluaa vaan, että mä mokaan”

Yksilöllinen tuentarve, kun perheen vanhempi tarvitsee tukea oppimisessa ja ymmärryksessä

**Vahvistu
vanhempana**

Vahvistu vanhempana –hanke (2017 – 2019)

Valmennusta ja tukea perheille

- Perhekohtaiset tukitapaamiset 1 – 5 kertaa
- Valmennus vanhemmalle 3kk
- Verkkovertaistukiryhmät: lähi-ihmisille, vauvahaaveilijoille ja sijoitettujen lasten vanhemmille
- Voikukkia® -vertaistukiryhmä

Perheitäkohtaaville ammattilaisille

- Työntekijöiden verkkokoulutus ja konsultaatiot

Onko näitä perheitä olemassa?

- Perheiden tarkkaan lukumäärä ei tiedetä
- Ruotsissa tehtyyn arvioon (1400 lasta/ vuosi) pohjautuen voidaan veikata, että Suomessa syntyy vuosittain **700 kohderyhmän lasta.**
- Esimerkiksi vuonna **1997 syntyneiden lasten vanhemmista 469:llä on kehitysvammadiagnoosi** tai jokin muu puheeseen, kieleen tai oppimiseen liittyvä diagnoosi.
- Kaikilla meidän kohderyhmän vanhemmilla ei ole diagnoosia.

Missä ja miten vamma tai vaikeus näkyy?

- **käytännöllisissä taidoissa:** arkirutiinien hoidossa, kodin hoidossa
- **adaptiivisissa taidoissa:** ongelmanratkaisuisissa, toiminnan suunnittelussa ja rajojen asettamisessa
- **käsitteellisissä taidoissa:** lukemisessa ja kirjoittamisessa, hakemusten teossa, tiedon vastaanottamisessa
- **sosiaalisissa taidoissa:** vuorovaikutuksessa esimerkiksi työntekijöiden kanssa

Mikä perheitä yhdistää

- Vanhemmat pyrkivät vammaan liittyvän häpeän vuoksi salaamaan heikkouksiaan.
- Taustalla voi olla myös omaan pärjäämiseen ja jatkuvaan negatiiviseen palautteeseen liittyvää huonommuuden tunnetta.
- Tarvittava tuki jää saamatta, koska tarvetta ei huomata.
- Tarvittava tuki ei mene perille, koska viranomaiset ja työntekijät ovat "vihollisia".
- Vanhempi voi pelätä huostaanottoa
- Muut toimintakykyyn vaikuttavat asiat: päihdeongelma, mielenterveysongelma, sairaus, taloudellinen tilanne tai lapsen diagnoosi.

Vammaispalvelujen ja perhepalvelujen rajalla

- Yleensä tarvitaan yksilöllistä ja pitkäkestoista tukea
- Tuentarve jatkuu ja muuttuu, kun lapsi kasvaa
- **Osaamisen yhdistäminen ja palvelujen yhteensovittaminen**
- Mistä palveluista juuri tämä perhe hyötyy?

Onnistumisen avaimia

■ Mentalisaatio

- Mistä vanhemman käytös johtuu?
- Miten hän kokee tilanteet?
- Mikä häntä motivoi?

■ Ratkaisu- ja voimavarakeskeisyys

- Ongelmista taidoiksi
- Jos jäädyään jumiin, niin siirrytään eteenpäin: esim. vaihdetaan tavoite tai vaihdetaan työntekijä

TAITOPIIRAKKA

STUJU JA PÄÄTÖKSET

1. MINÄ ITSE

- Mikä minulle on tärkeä?
- Mitä osaan jo hyvin?
- Mistä asioista olen saanut hyviä palauteita muilta?
- Millem koen omistumista?
- Mitä haluan oppia lisää?

2.

- Mistä asioista haluan ottaa vastuuta?
- Milloin otan vastuuta voin päättää yksin?
- Mitä asioita voi valita yhdessä lasten kanssa?
- Milloin asioiden päättämisen on vaikeaa?

3. YHTEISTYÖ JA APU

- Miten sovi yhteistyö meidän perheessä?
- Mitä minulle tarkoittaa turvallinen ihmisuus?
- Miten osaan selvittää ongelmajärjestelyt?
- Mistä voin pyytää apua?

5. ITSENSÄ JOHTAMINEN

- Miten osaan säädellä omia tunteita?
- Miten osaan säädellä omaa käyttäytymistä ja tekoja?

4. TOISTEN HUOMIOIMINEN

- Miten kuuntelen tai ymmärrän muita?
- Kuinika huomioin toisten tarpeita?
- Miten annan tukea muille?

Vanhemmuuden taitopiirakka

- 1. TUOMIN OMAI** Itsenäni: Miten olen ja tunnen muut.
- 2. SAANNA VAIKUTUS** Olen vaikuttava, olen kuullut, olen saanut vastauksia ja tunnetuksi.
- 3. OSAAN KÄSKEÄ** Osaan käsitellä tunteitani ja säätää käyttäytymistä.

Vanhemmuuden taitopiirakka

- 4. OMA MENÄ** Vainoitan omat tunteet, tunteideni, tunteideni.
- 5. SAANNA VAIKUTUS** Olen vaikuttava, olen kuullut, olen saanut vastauksia ja tunnetuksi.
- 6. YHTEISTYÖ** Yhteistyössä: Toivon ja toteutan, olen kuullut, olen saanut vastauksia ja tunnetuksi.
- 7. EMMETTÄ** Ymmärrän muita, annan apua ja tukea, olen kuullut, olen saanut vastauksia ja tunnetuksi.
- 8. ITSENSÄ JOHTAMINEN** Osaan säätellä tunteitani ja käyttäytymistä.

Onnistumisia

■ Elina ja Veikko

- Tuki on rakennettu perheen tarpeisiin
- Vammaispalvelujen ja perhepalveluiden yhteispeli
- Vahvistu vanhempana – valmennuksesta vertaistukea ja rohkeutta ottaa apua vastaan

Onnistumisia

■ Sannin tarina

- Vanhemmuutta tuetaan huostaanoton jälkeen
- Vanhemmalle on kerrottu ymmärrettävällä tavalla huostaanoton syistä
- Vahvistu vanhempana –hankkeelta vertaistukea ja mahdollisuus vaikuttaa kokemusasiantuntijana

Kiitos!

Taija Humisto

Vahvistu vanhempana -hanke

taija.humisto@tukiliitto.fi

[Tukiliitto.fi/toiminta/vahvistu-vanhempana](https://tukiliitto.fi/toiminta/vahvistu-vanhempana)